

بسم اللہ الرحمن الرحیم

نکی جمی دنیا

ہندکو ڈرامہ

مصنف:

سلمان حیدر

گندھارا ہندکو بورڈ پاکستان

جملہ حقوق بحق گندھارا ہندکو بورڈ محفوظ ہیں

نام کتاب	-----	نکی جی دُنیا
مصنف	-----	سلمان حیدر
سال اشاعت	-----	2010 (اپریل)
تعداد	-----	300
قیمت	-----	200 روپے
کمپوزنگ، ڈیزائننگ	-----	عامر شہزاد
اہتمام اشاعت	-----	سلمان حیدر

گندھارا ہندکو بورڈ پاکستان (پشور)

16 کریبی پلازہ، نیورامپورہ گیٹ پشاور

انتساب

بیلا دے ناں

کامیاب کاوش (پک تاراہور چمکا)

جدو بی کوئی لکھاری کجھ لکھریں وسطے قلم چک دا اے تہ اُس دے ذہن اچ پہلے ہی اک خاکہ تیار ہو چکا ہوندا اے او کہیہ لکھڑاں چاہندا اے، کس موضوع تے لکھڑاں چاہندا اے، اے سب کجھ او سوچ چکا ہوندا اے، اے سوچ اُس لکھاری دے ذہن دے پردے پردے تے کدرو آندی اے؟ تہ اس دا جواب اے کہ اُس دے آسے پاسے داماحول، یا اوفضاء جس اچ اُس دا بچپن گزرا اے، یا دت اُس دی موجودہ حالت یادو نوں۔

سلمان حیدر نے بی اناں محرکات سی بوت کجھ حاصل کیتا، اُناں نے جس معاشرے اچ اکھی کھولی اے اُس اچ آپڑی ماں بولی دا شہد بی چکھا اے، تے نال اپنی اک ہور زبان اُس دی تہذیب تے اُس دیاں خامیاں، خوبیاں دا بی بغور مشاہدہ کیتا اے، اناں دونوں زبانناں دے بولنے والے آں دے درمیان، رسم وروایات دا فرق بی محسوس کیتا اے دونوں دے وچکار بعض معالے آں اچ نکر او دی کیفیت دا بی بغور جائزہ لیتا اے، تے اُناں نے دونوں زبانناں بولنے والے آں نوں اک دوسرے نوں کجھ دس دی دعوت دتی اے۔

اس ڈرامے دا مطالعہ کرنے دے بعد جس نقطے تے میں پہونچاواں او اے دے کہ

سلمان حیدر چاہندین کہ اناں زبانان دے بولنے والے جہیزے کہ صرف لسانی لحاظ نال اک دوسرے سی دور اُن قریب آجاون نال ای او اے بی چاہندین کہ اناں وچو جہیزے ہک لوکاں دے اندر گجھ خامیاں وُن او آ پڑے چو اُناں خامیاں نوں بی دور کر دے ون۔

اے ڈرامہ آ پڑے اندر اک خوبصورت کہانزی رکھ دا اے۔ ڈرامے دا پلاٹ بی مضبوط اے، ہندکو زبان با محاورہ، خوبصورت روزمرہ تے آ پڑی پوری آب و تاب نال موجود اے۔ زبان و بیان دے حوالے نال تہ کسی جگہ محسوس نی ہوندا کہ اے مصنف دی پہلی کاوش اے۔ پوری تحریر اچ جزیات تے بھر پور خیال رکھا گیا اے، نیکی سی نیکی گل نوں بی نظر انداز نی کیتا گیا۔ میرے خیال اچ ایہہ اک بھر پور تے کامیاب تحریر اے۔ تے دُعا وے کہ اللہ تعالیٰ سلمان حیدر نوں اُناں دے اس مقصد اچ کامیاب کرے، اسی طراں ہندکو زبان دے دامن اچ موتی پروندے رُون تے ہندکو زبان دے افق تے نویں تارے طلوع ہوندے رُون۔

احمد ندیم اعوان

گندھارا ہندکو بورڈ پشور

پیلی گل

میں ہندکو دی محبت لے کے پیدا ہو یا واں تے خدا سی دعا وے کہ اس زبان دی
بے پناہ محبت سی بھرے ہوئے دل نل منو آ پڑے کول بلا وے۔

جد و منے ہندکو آ پڑی مادری زبان اچ لکھڑیں دا ارادہ کیتا تے منے اس دا ذکر
عظیم ڈاکٹر عدنان گل اگے کیتا جناں دا حوصلہ میرے وسطے وٹامن بلکہ طاقتور
وٹامن ثابت ہو یا۔ گو کہ میرا پہلا ناول تکمیل دے مراحل اچ اے لیکن اس
ڈرامے دا پلاٹ میرے ذہن اچ بہت عرصے دا گردش کر دیا پیا ایاتے منے فیصلہ
کیتا کہ پہلے اس پلاٹ نوں قلم دے حوالے کر کے آ پڑی ماں پشوری ہندکونوں
اک تحفہ دیواں۔ خدا منوں ہمت تے زندگی دیوے تے میں ہندکو اچ لکھ دا
رواں۔

سلمان حیدر

دوسری گل

لکھڑیں لکھاڑیں تے پڑھنے دا شوق منو آ پڑے بیو محمد حسین (مرحوم) تے عظیم
ماں سرفراز بیگم سی وراثت اچ ملا اے۔ ایم۔ اے انگلش کرنے دے علاوہ آرٹیکل
بی لکھ دا رینا واں نالے آرکیالوجی ڈپارٹمنٹ دے کورس دی دو گائیڈاں دا
Review بی کر چکا واں۔ فارسی زبان سی بچپن سی واقفیت اے تے اس دا
مطالعہ اک نشہ اے جس دی چہلک تو انوں اس ڈرامے وچ نظر آ سی۔ ہندکو
وسطے کم کرنا میرا اک دیرینہ خاب ایا جس دا نقطہ آغاز اے ڈرامہ ثابت ہو
سی۔ ساڈی نسل ہندکو زبان دی مقروض اے۔ تے اے قرض ادا کرنے دے
نال نال سانے گزری نسلاں دے قرض دی تلافی بی کرنی اے۔ قرض تھوڑا
ہو وے یا بوت ادا نیگی اک فرض ہوندی اے اگر کوئی محسوس کرتے تا۔